

METSÄKOULURETKI

Suon kasvillisuus Kauhanevalla
Kauhanevan - Pohjankankaan
kansallispuisto

Kasvillisuus on erilaista eri tyyppisillä soilla. Mäntyvaltaisella rämeellä menestyvät eri kasvit kuin avoimella nevalle ja kuusikkoisessa korvessa. Tässä maastotyössä selvitetään Kauhanevan suokasvillisuutta ja kasvillisuuden muutoksia eri tyyppisillä suon osilla. Työssä tutustutaan kasviryöyhien kasvien ja puiden runkolukujen laskemiseen. Kasvien laskeminen parantaa kasvilajituntemusta.

Reitti ja ajankäyttö: Kasviruudut tehdään n. 1 km pitkuisen helppokulkuisen ja hyvin opastetun pitkospuureitin varrelle. Kasviruutujen tekoon kannattaa varata aikaa noin 4 h kasviruutujen määrystä riippuen. Tulosten kannalta on tärkeää laskea kasviruudut ainakin reitin alussa ja lopussa.

Tarvikkeet:

- Kasvikirja tai vastaava
- Kasviruutukehikko (1 m x 1 m jaettuna 25 yhtäsuureen osaan) tai narua ja mittanauha kehikon tekoa varten
- Kompassi ja muistiinpanovälineet
- Ongenvapa (pituus 4 m)
- Kumisaappaat

Työn suoritus: Ensin määritetään mittauspisteiden lukumäärä ja välimatka (esim. 4 mittauspistettä/100 m). Kasviruudut aloitetaan läheltä suon reunaa reitin eteläosasta ja niitä tehdään halutuin välein.

Ruudut lasketaan muutaman oppilaan ryhmissä. Yhteen mittauspisteeseen voidaan tehdä neljä ruutua siten, että ruudut sijaitsevat kahden metrin etäisyydellä pisteestä eri ilmansuunnissa. Mittauspisteiden ruutujen tulokset lasketaan yhteen ja jaetaan neljällä, jolloin saadaan keskimääräiset peittävyysprosentit. Kasviruutukehikolle on hyvä valita kohta, jossa ei ole esim. pitkospuuta tai avovettä, jotta ruutu on kokonaan kasvillisuuden päällä.

Kasvien peittävyysprosentit lasketaan arvioimalla kunkin lajin peittämä osuus koko ruudun alasta. 25 pientä ruutua helpottaa arvioimista (1 ruutu = 4 %). Tulokset merkitään muistiin. Kasvien kokonaispeittävyys voi olla yhteensä yli 100 %, koska kasvit

kasvavat kerroksissa.

Seuraavassa pisteessä lasketaan uudet kasviruudut. Peittävyysprosentit on tarkoituksenmukaista laskea vain kenttäkerroksen kasveista. Pohjakerroksen rahkasammallajien tunnistaminen voi oppilastyönä olla haastavaa, osin mahdotontakin.

Työn suoritus, runkoluvun määrittäminen: Mittauspisteistä voidaan laskea myös puiden runkoluku. Runkoluku määritetään pisteen keskeltä onkivapaa apuna käyttäen. Vapaa pidetään vaakasuorassa ja pyörähdetään sen kanssa ympäri. Pyörähdysten aikana vavan tielle osuvat puunrungot lasketaan. Rungot lasketaan sekä kullekin puulajille erikseen (erityisesti mänty ja kuusi) että yhteensä. Kun yhteensä-luku kerrotaan kahdellasadalla, saadaan tulokseksi hehtaariohtainen runkoluku.

Tulokset: Tuloksia on hyvä käsitellä koulussa esim. taulukkolaskentaohjelmalla. Peittävyysprosenttien ja runkolukujen tuloksia voidaan käsitellä erikseen. Monipuolisempia päätelmiä ja taulukointeja saadaan, jos tuloksia käsitellään yhdessä. Yleisistä kasvilajeista voidaan tehdä esim. viiva- tai pistediagrammeja, jotka kuvaavat kasvien peittävyysprosentteja suon eri osissa sekä eri puulajeihin ja runkolukuihin verrattuna. Lhgeopark.fi-sivulla on valmis LibreOffice-tilukkolaskentapohja diagrammien laatimista varten.

Pohdittavaksi: Miten ja miksi kasvillisuus muuttuu suon eri osissa? Miten kenttäkerroksen kasvillisuus vaihtelee avoimen ja peitteisen maaston välillä?

METSÄKOULURETKI

Suon kasvillisuus Kauhanevalla
Kauhanevan - Pohjankankaan
kansallispuisto

Lauhanvuori -
Hämeenkanngas
Geopark
FINLAND

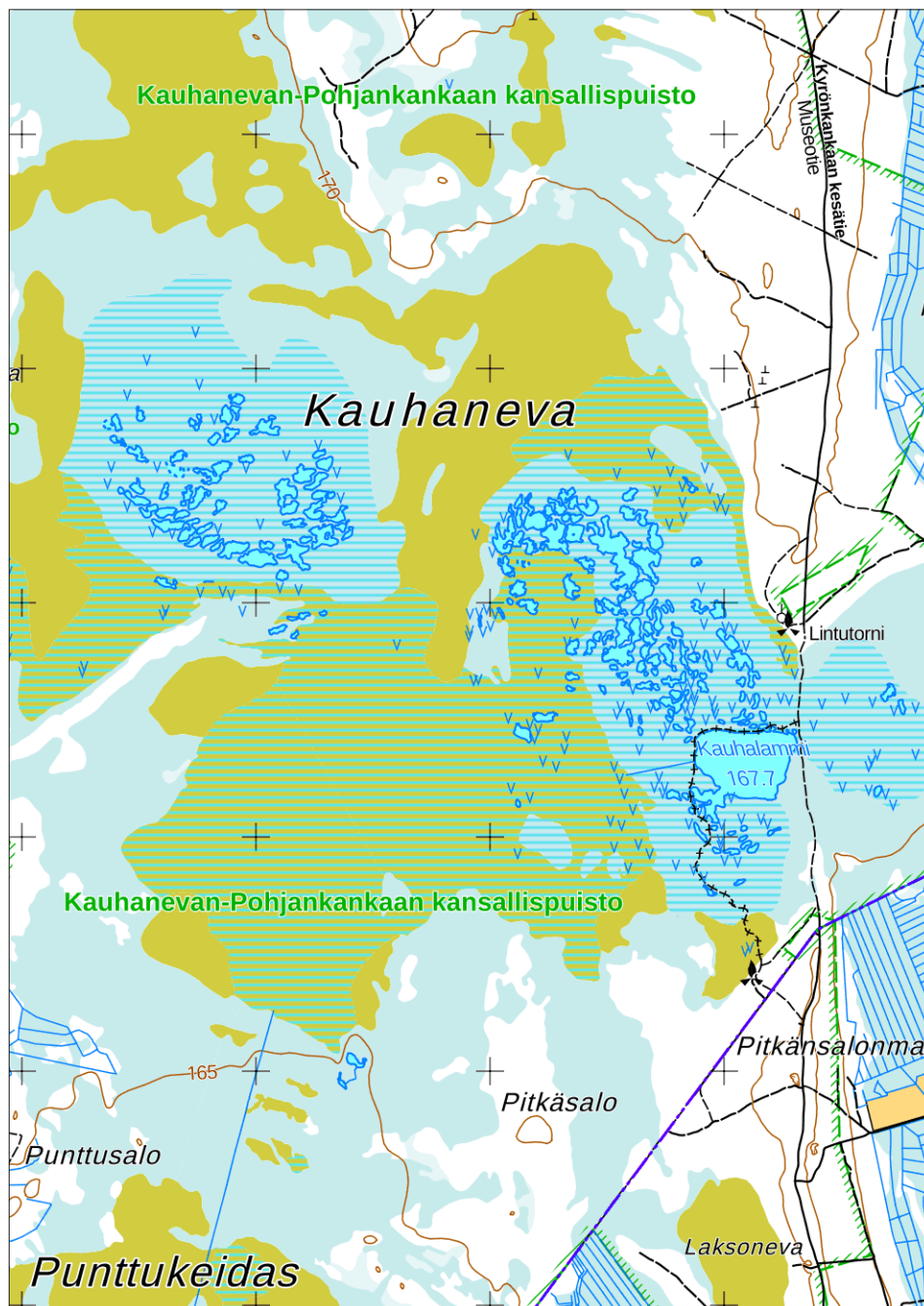

unesco

Karttamerkkien selite:

https://www.maanmittauslaitos.fi/sites/maanmittauslaitos.fi/files/attachments/2020/01/karttamerkkien_selitys.pdf

2021-04-06

© Sisältää Maanmittauslaitoksen Maastotietokannan 04/2021 aineistoa

@lauhanvuoriregion

@lauhanvuoriregion

@suogeopark

Lauhanvuori - Hämeenkanngas UNESCO Global Geopark

LH Geopark/Kalle Männistö

#geoeducation #lhgeopark #unescoglobalgeoparks #europeangeoparks #geopark #outdoors

lhgeopark.fi